

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק
בג"ץ 3378/18

לפני :
 כבוד השופט י' עמית
 כבוד השופט ד' מינץ
 כבוד השופט ע' גרוסקופף

העותרים :
 1. צבי יהונתן
 2. משה לוי
 3. בתאל וקנין
 4. אווה יהודה
 5. אסף יוגב
 6. אהוד וילנץ
 7. יוני וייסמן
 8. פני אזולאי
 9. גומלסקי קוסטנטין
 10. יעל סאיט
 11. טליה מימון
 12. נתנאלה נחום
 13. שלומי ללוז
 14. מורן סרן
 15. ניל ויטה
 16. מרדכי ארד
 17. אורן אייזנר
 18. משה קרסנתי
 19. ברק דאלי
 20. סיוון מיכאל
 21. מורן בלשאי
 22. שלמה שליכטר
 23. הרצל אלמעלם
 24. יוסף רביבו
 25. אתי כהן
 26. אילנה אליאב

נ ג ד

המשיבים :
 1. ההסתדרות הציונית העולמית, החטיבה להתיישבות
 2. הממונה על הרכוש הנטוש באיו"ש
 3. היועץ המשפטי לממשלה
 4. מועצה איזורית הר חברון
 5. אשכולות אגודה שיתופית חקלאית להתיישבות
 קהילתית בע"מ
 6. החברה לפיתוח הר חברון
 7. ארזים ג.י.א בע"מ

עתירה למתן צו על תנאי

(08.07.2019)

ה' בתמוז התשע"ט

תאריך הישיבה :

בשם העותרים :	עו"ד אלברט בן פורת, עו"ד לירן מיכאל ועו"ד ליאת בן פורת
בשם המשיבה 1 :	עו"ד לילי דורון
בשם המשיבים 2-3 :	עו"ד ערין ספדי-עטילה
בשם המשיבות 4-5 :	עו"ד ארז דר-לולו ועו"ד יפית ממיסטבלוב
בשם המשיבה 6 :	עו"ד מנשה וחניש
בשם המשיבה 7 :	עו"ד גלי פלד

פסק-דין

1. העתירה שבפנינו הציפה את התופעה של גביית כספים מעבר לעלויות הפיתוח המאושרות (להלן: כספים אסורים) באיו"ש. רשמנו לפנינו את הודעת המדינה כי האיסור על גביית כספים אסורים חל גם על מקרקעין המנוהלים על ידי הממונה על הרכוש הנטוש באיו"ש, וכי ממילא, המועצה האזורית והאגודה במגזר הכפרי באיו"ש, או כל גוף אחר מטעמן, אינן רשאיות לגבות מהמתיישבים כספים מעבר לעלויות הפיתוח שאושרו על ידי משרד הבינוי והשיכון (לאחר הפחתת הסבסוד ככל שקיים).

2. לאור זאת, רשמנו לפנינו את הצהרת המדינה כי על רקע התופעה של גביית כספים אסורים באיו"ש, בניסיון להבטיח אי הישנותם של מקרים אלה בעתיד, ובמטרה לאפשר את טיפול הרשויות במקרים בהם נגבים כספים אסורים באיו"ש – הרי שבטרם תיעשה פנייה להליך משפטי, יפעלו המשיבים 1-3 ביחס לקרקעות המנוהלות על ידי הממונה באיו"ש, בהתאם לאותם כללים המפורטים בנהלי רמ"י, כדלקמן:

א. עלויות הפיתוח המאושרות יוגדרו על ידי משרד הבינוי והשיכון ויפורסמו על ידו לידיעת כלל הציבור, גם ביחס ליישובים הכפריים באיו"ש שאינם כלולים באזור עדיפות לאומית וזאת בהמשך לפרסום שנעשה על ידי משרד הבינוי והשיכון, כבר כיום, ביחס ליישובים באזור עדיפות לאומית באיו"ש.

ב. במישור הפרסום, הממונה יפנה את הציבור לפרסום עלויות הפיתוח המאושרות כפי שיפורסמו על ידי משרד הבינוי והשיכון, וינחה את ההסתדרות הציונית לפרסם את עלויות הפיתוח המאושרות, ביישובים בהם מוקצית קרקע על ידה לגורמים שלישיים.

ג. ההסתדרות הציונית תתנה העברת זכויות של בר רשות למתיישב בהגשת תצהיר כדין הן מטעם האגודה השיתופית, שבשטחה כלול המגרש, הן מטעם המתיישב,

לפיו כל אחד מהצדדים מצהיר כי לא נגבו כספים מעבר לעלויות הפיתוח המאושרות על ידי משרד הבינוי והשיכון.

7. במקרים בהם נגבים כספים אסורים או שהאגודה/המועצה האזורית מתנות את קבלת המלצתן להקצאת הקרקע בתשלום כספים אסורים, הממונה ינחה את ההסתדרות הציונית, עד 90 ימים ממועד הפניה אליו או במועד מאוחר יותר בנסיבות חריגות שיצדיקו זאת, להקצות את הקרקע ישירות למתיישב ללא תלות בהמלצת האגודה, וזאת כנגד תשלום הוצאות פיתוח בסכום שלא עולה על עלויות הפיתוח המאושרות ובתנאים שיקבע, ככל שיקבע, לפי שיקול דעתו.

8. בנוסף לאמור לעיל, הממונה יהיה רשאי להנחות את ההסתדרות הציונית שלא להקצות מקרקעין בתחומי אגודה שבה נעשה ניסיון לגביית כספים אסורים וזאת עד להסדרת הנושא מול הממונה וההסתדרות הציונית.

9. בהפעלת שיקול דעתו כאמור לעיל, רשאי הממונה במקרים בהם משרד הבינוי והשיכון לא קבע עלויות פיתוח, לבדוק בעצמו או בסיועה של חברת בקרה, את גובה עלויות הפיתוח המאושרות ביישוב מסוים.

10. לאור האמור לעיל, העתירה התייתרה. איננו רואים להידרש לסעדים הפרטניים להם עתרו העותרים, באשר ענינם תלוי ועומד כיום בהליך האזרחי המתנהל בין הצדדים (ת.א. 11747-08-16) וכל טענות הצדדים שמורות להם. אף איננו רואים להידרש להרחבות שכבר בוצעו ולכספים אסורים שכבר נגבו, ומקרים אלה הם עניין להתדיינות אזרחית פרטנית.

11. המשיבים 1, 2-3, 4-5 ו-6 ישאו כל אחד בהוצאות העותרים בסך 5,000 ₪ (סה"כ 20,000 ₪).

ניתן היום, ה' בתמוז התשע"ט (8.7.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

עכב 18033780_E20.docx

מרכז מידע, טל' 077-2703333; אתר אינטרנט, <http://supreme.court.gov.il>

י' עמית 54678313-3378/18
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)